

Prezentare sintetică a principalelor etape ale achiziției limbajului (cf. Ciofu, 1989)

Profesor logoped, Cristea Rodica

Stadiul	Capacitatea de înțelegere	Performanță
1. Stadiul prelingvistic incipient (1-6 luni)	Discriminează, categorizează și segmentează materialul lingvistic.	Emite vocalize (40-60 min.). Țipă diferențiat pentru foame, durere, atenționare, boală. Se exprimă prin gângurit și lalațiune (la 5-6 luni).
2. Stadiul prelingvistic al diferențierii fonemelor (7-11 luni)	Selectivitate auditivă (ascultă cu interes muzică). Urmărește o explicație verbală a unei imagini timp de un minut. Ascultă persoana care vorbește fără a fi sustras de alte sunete. Recunoaște sensul lui “nu”.	Răspunde prin vocalize când este strigat pe nume. Imită melodii. Are jargon propriu: („uuu”- dă-mi! Sau „vreau!” , „iii”- mirare: „grozav!”). Comunicare nonverbală foarte expresivă.
3. Stadiul holofrazei (al unui singur cuvânt) (12-18 luni)	Face distincție netă între sunete și proveniența lor. Înțelege denumiri legate de părțile corpului. Identifică obiecte denumite într-o imagine. Înțelege aproximativ 100 cuvinte. Poate urmări o poveste cu două personaje exprimată în circa 30 propoziții.	De la 10-11 luni începe să folosească un singur cuvânt. La finalul stadiului va avea un repertoriu, de aproximativ 20 cuvinte (pe care le folosește pe rând). 25% din ce spune este inteligibil
4. Stadiul limbajului telegrafic (18-24 luni)	Dă curs unor comenzi verbale simple. (Dă mingea!) Începe colecția de cuvinte (vârsta intereselor pentru cuvinte: substantive, adjective, conjuncții, verbe, numerale, pronume).	Folosește propoziții simple din două cuvinte. Vorbește despre el la persoana a III-a (Bia pa! pa!). 25-50% din ce spune este inteligibil.
5. Stadiul formării	Înțelege denumiri ale categoriilor	Folosește propoziții simple, după o

<p>gramaticale (24-36 luni:2-3ani)</p>	<p>familiale (bunici) și ale unor părți de detaliu ale corpului uman (cot, genunchi). Înțelege sensul diverselor adjective (mare-mic). Poate urmări povestiri cu 3 personaje plasate într-un ambient familial.</p>	<p>sintaxă proprie, conversează, monologhează. 50-80% din ce spune este inteligibil. Apar unele dislalii (deficiențe de pronunție). Acestea însă sunt normale, funcționale. Manifestă creație verbală (cântecele, versuri).</p>
<p>6. Stadiul dezvoltării gramaticale (36-54 luni: 3-4,5 ani)</p>	<p>La 3 ani deține 900-1000 cuvinte în vocabularul pasiv. La 4 ani deține 1600 cuvinte în vocabularul pasiv. Înțelege sensul prepozițiilor.</p>	<p>Relatează verbal evenimente. Repovestește. Folosește diverse forme gramaticale (interogativă și negativă). Poate repeta foarte corect o propoziție cu 12 cuvinte. Face rime.</p>
<p>7. Stadiul desăvârșirii gramaticale (peste 55 luni, peste 4,5 ani)</p>	<p>Înțelege exprimarea unor noțiuni legate de număr, timp, spațiu (dreapta-stânga, multe-puține, anotimpuri, momentele zilei). Înțelege unii termeni abstracți (minciună, boală). Poate clasifica termenii după categorii semantice. Vocabularul pasiv cuprinde cam 1500-2500 de cuvinte la intrarea în școală și 4000-4500 la încheierea școlarității mici.</p>	<p>Povestește, dialoghează, poartă discuții alternative. Se corectează singur la greșeli gramaticale. Vorbirea este inteligibilă. Vocabularul activ cuprinde 600 de cuvinte la începutul micii școlarități (6 ani) iar la sfârșitul perioadei ajunge la 1500 -1600 de cuvinte.</p>